

Revidert nasjonal helseberedskapsplan, helseberedskapsmeldingen og ny helseberedskapsstruktur i Norge

v/ Arthur Gjengstø, avd. beredskap

Kommuneoverlegemøte i regi av Statsforvalteren i Trøndelag, Trondheim, 28. november 2025

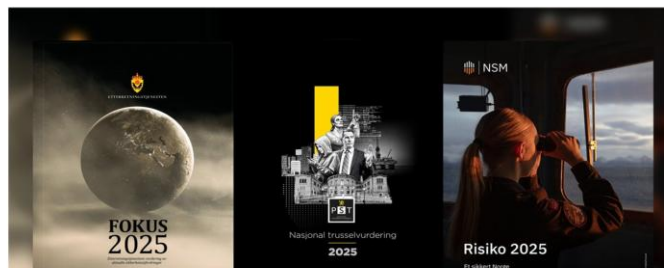
A healthcare worker, likely a nurse or doctor, is shown from the chest up. They are wearing a white protective gown, a blue surgical cap, a clear face shield, and a blue surgical mask. A stethoscope is visible around their neck. The background is a solid dark blue. The text is overlaid on the lower half of the image.

Alvorlig utvikling og høy kompleksitet –
krever økt årvåkenhet og bred mobilisering

Etterpåklokskap – på forhånd

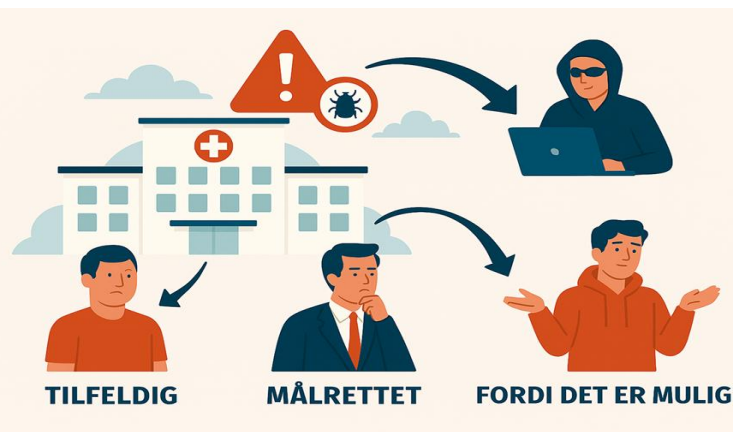
En vedvarende krevende sikkerhetspolitisk situasjon
Geopolitiske endringer gjør avhengigheter til sårbarheter

Sabotasje mot norsk kritisk infrastruktur

En ulykke kommer sjelden alene – og det er de samtidige hendelsene som virkelig utfordrer oss

Et motstandsdyktig helseberedskap

Fra pandemi til krig i Europa

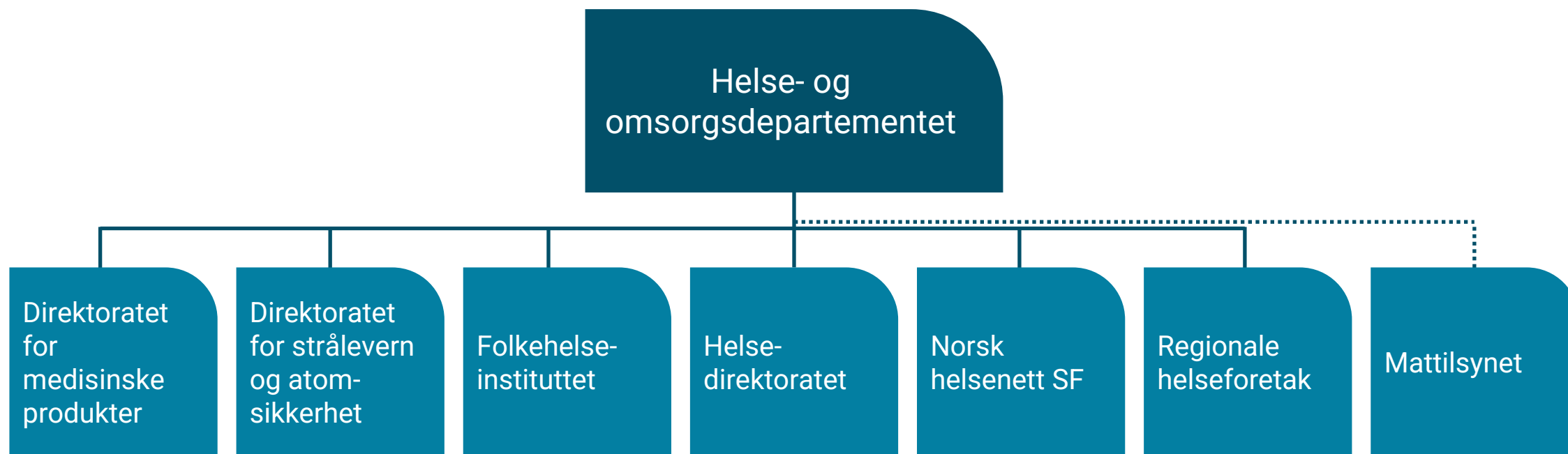
Meld. St. 5 (2023-2024)

Fire hovedgrep

- Ny innramming av helseberedskapen
- Øke evnen til fleksibilitet og omstilling
- Styrke samvirket
- Styrke det internasjonale helse-samarbeidet

Helse- og omsorgsdepartementet og underliggende etater og virksomheter med helseberedskapsoppgaver

Illustrasjon kopiert fra Meld. St. 5 (2023 – 2024)

Landbruks- og matdepartementet har etatsstyringsansvar for Mattilsynet

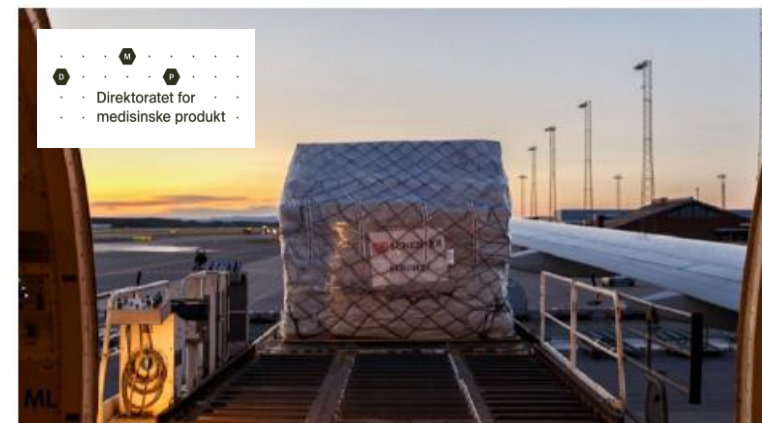
Prioriterte risikoområder for helseberedskapen

Siv-mil helseberedskapssamarbeid

Digital sikkerhet og beredskap

Forsyningssikkerhet

Smittevernberedskap

Vannforsyningsberedskap

Kriseutvalget for atomsikkerhet

Indre sårbarhetsområder

- Tilgang til personell
- Evne til å håndtere avhengigheter
- Tilgang til informasjon og kunnskap
- Evne til prioritering

Hovedbudskap i totalberedskapsmeldingen

- En helhetlig styrking av Norges beredskap krever innsats fra alle, hver enkelt og sammen
 - Sivilsamfunnet skal være forberedt på krise og krig
 - Sivilsamfunnet skal motstå sammensatte trusler
 - Sivilsamfunnet skal understøtte militær innsats

Ny smittevernlov og ny helseberedskapslov sendes på høring

Nyhet | Dato: 08.10.2025

Regjeringen har i dag sendt på høring forslag til ny smittevernlov og ny helseberedskapslov. Det foreslås å lovfeste at det er regjeringen, ikke underliggende etater, som har ansvaret for nasjonale smitteverntiltak og at barns beste skal vurderes ved smitteverntiltak. I tillegg sikrer regjeringen gjennom de nye lovene bedre medvirkning og åpenhet – og mer involvering av Stortinget.

- [Høring - forslag til ny lov om vern mot smittsomme sykdommer mv. \(smittevernloven\)](#)
- [Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap \(helseberedskapsloven\)](#)

Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap

Dato	FOR-2001-07-23-881
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet
Publisert	I 2001 hefte 9
Ikrafttredelse	23.07.2001
Sist endret	FOR-2021-09-20-2838
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2000-06-23-56-§2-2 , LOV-2000-06-23-56-§4-2 , LOV-2000-06-23-56-§6-2
Kunngjort	10.08.2001
Korttittel	Forskrift om krav til beredskapsplanlegging

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:
Vår ref.: 24/17242-2
Saksbehandler: Vegard Nore
Dato: 01.08.2024

Informasjon om nytt forskriftskrav om beredskapslagring av personlig verneutstyr

Helsedirektoratet ønsker med dette brevet å informere landets kommuner, fylkeskommuner og regionale helseforetak om at de i forskrift vil bli pålagt å beredskapslagre personlig verneutstyr for bruk i helse- og omsorgstjenesten.

Regjeringen har besluttet en endring i planforskriften til [Lov om helsemessig og sosial beredskap \(helseberedskapsloven\)](#), i form av en ny bestemmelse § 8 a) om beredskapslagring av personlig verneutstyr. I gjeldende forskrift lyder § 8: "Virksomheten skal sørge for å ha tilfredsstillende sikkerhet for forsyning av viktig materiell, utstyr og legemidler", altså et generelt krav om å sikre det man trenger av forsyninger uten noen nærmere spesifisering. Med virkning fra 01.01.26 gjelder krav om beredskapslagring av tre måneders normalforbruk av personlig verneutstyr (ofte omtalt som smittevernutstyr).

Helse- og omsorgsdepartementet opplyser at betegnelsen "personlig verneutstyr" er valgt framfor "smittevernutstyr", fordi smittefrakk, åndedrettsvern og vernehansker defineres som

Utfordringer

- Å gjennomføre og **systematisk følge opp** risiko- og beredskapsanalyser og -planer, øvelser og læring fra både øvelser og hendelser.
- Å arbeide med både **forebyggende og skadebegrensende** tiltak.
- Å styrke motstandskraften gjennom institusjonell **egenberedskap**.
- Å tilpasse beredskapsplanene til en ny virkelighet og **øve og samarbeide mer** mellom kommuner, mellom primær- og spesialisthelsetjenesten, tverrsektorielt og med Forsvaret og fylkeskommunene.
- Helt ut i **verstefallsscenariene** (inkl. samtidige hendelser) og helt ut i **institusjonene**.

Innarbeide lærdommer fra pandemien og være forberedt til og med for krig

- Ekstraordinær økt belastning
- Svekket evne til å yte tjenester

Bortfall av innsatsfaktorer

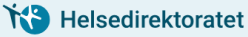
- Både/og: Samtidige hendelser

Bygger på det ansvaret vi har til daglig: Verne om liv og helse, videreføre helse- og omsorgstjenester og gi nødvendig helsehjelp – også ved ekstraordinære hendelser.

Hjelp og lære av hverandre

To nye veiledere

Søk Meny

Forsiden

Kommuneoverlege – kommunens organisering av kommuneoverlegefunksjonen og samfunnsmedisinsk arbeid

 Veileder til lov og forskrift [Hva er veileder til lov og forskrift? →](#)

 Webinar om ny veileder for kommuneoverlegefunksjonen (brightcove).

1 Kommuneoverlegefunksjonens oppgaver etter lov og forskrift

2 Anbefalinger til kommuneoverlegefunksjonen

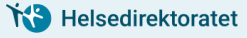
3 Bakgrunn, metode og prosess

Søk i veileder til lov og forskrift

1. Kommuneoverlegefunksjonens oppgaver etter lov og forskrift

Generelt om kommuneoverlegefunksjonen

Søk Meny

Forsiden

Legevakt og legevaktsentral

 Veileder til lov og forskrift [Hva er veileder til lov og forskrift? →](#)

1 Organisering av legevaktordningen

2 Ledelse, styring og brukermedvirkning

3 Samarbeid og samhandlingsparter

4 Definisjoner

5 Bakgrunn og metode

Søk i veileder til lov og forskrift

1. Organisering av legevaktordningen

Kommunen skal tilby legevaktordning som sikrer befolkningens behov for øyeblikkelig hjelp

Kommunen skal ha tilbud om legevaktsentral hele døgnet

Legevaktsentraler og leger i vakt skal være tilgjengelige i nødnett

Legevaktsentralen skal ha utstyr for lydopptak (lydlogg) av viktig trafikk til bruk for dokumentasjon og kvalitetssikring

16

Takk for oppmerksomheten

Spørsmål, kommentarer og innspill!